

Τα όνειρα (Αγ. Ιγνάτιος Μπριαντσανίνωφ)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 20 Αυγούστου, 2012

Οι δαίμονες χρησιμοποιοῦν τὰ όνειρα γιὰ νὰ ἐνοχλήσουν καὶ νὰ πληγώσουν τὶς ἀνθρώπινες ψυχές. Μὲ παρόμοιο τρόπο οἱ ἄπειροι στὸν πνευματικὸ ἀγώνα Χριστιανοὶ ποὺ δίδουν σημασία στὰ όνειρα κάνουν κακὸ στὸν ἑαυτό τους. Εἶναι, ἔτσι, σημαντικὸ νὰ διακρίνουμε τὴν ἀκριβῆ σημασία τῶν όνειρων σὲ κάποιο πρόσωπο ποὺ ἡ φύση του δὲν ἔχει ἀνανεωθεῖ μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου ἡ κατάσταση ἐνὸς κοιμωμένου προσώπου εἶναι τέτοια ὥστε ὀλόκληρος ὁ ἀνθρωπὸς χάνει τὴν αὐτοσυνειδησία τῆς ὑπάρξεώς του καὶ εἶναι σὲ μία κατάσταση λήθης. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου ὅλες οἱ ἐκούσιες δραστηριότητες καὶ ἐργασίες σταματοῦν.

Συνεχίζει μόνο αὐτὴ ἡ δραστηριότητα ποὺ εἶναι ἀναγκαία γιὰ τὴν ὑπαρξη καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σταματήσει. Στὸ σῶμα τὸ αἷμα συνεχίζει τὴν κυκλοφορία του, τὸ στομάχι χωνεύει τὴν τροφή, οἱ πνεύμονες διατηροῦν τὴν ἀναπνοή, τὸ δέρμα ἐφιδρώνει. Στὴν ψυχὴ οἱ σκέψεις, οἱ φαντασίες καὶ οἱ αἰσθήσεις συνεχίζουν νὰ παράγονται, χωρίς, ὅμως, τὴν ἔξαρτηση τῆς θελήσεως καὶ τῆς λογικῆς ἀλλὰ μὲ τὴ δράση τῆς ὑποσυνείδητης φύσεώς μας.

Ἐνα όνειρο ἀποτελεῖται ἀπὸ τέτοιες φαντασίες συνοδευόμενες ἀπὸ παράξεινες σκέψεις καὶ αἰσθήματα. Συχνὰ φαίνεται παράξενο ὅτι ὅλα αὐτὰ δὲν ἔχουν καμιὰ σχέση μὲ τὶς θεληματικὲς καὶ ἐν ἐπιγνώσει σκέψεις τοῦ ἀνθρώπου. Αντίθετα παρουσιάζονται ξαφνικὰ καὶ παράδοξα σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους καὶ ἀπαιτήσεις τῆς φύσεως. Συχνὰ ἔνα όνειρο ἔχει μία χωρὶς συνοχὴ ἐντύπωση τῶν ἐκουσίων σκέψεων καὶ ἐπιθυμιῶν ἐνῶ ἄλλες εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς ἰδιαίτερα ἡθικῆς καταστάσεως τοῦ λογικοῦ.

Ἐτσι ἔνα όνειρο δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει καθ' αὐτὸν νὰ ἔχει ὀποιαδήποτε σημασία. Ἡ ἐπιθυμία μερικῶν ἀνθρώπων νὰ δοῦν στὰ παραληρήματα τῶν όνειρων τους πρόβλεψη γιὰ τὸ μέλλον τους ἢ τὸ μέλλον ἄλλων ἀνθρώπων ἢ κάποιο ἄλλο νόημα εἶναι ἀνόητη καὶ παράλογη.

Πῶς μπορεῖ αὐτὸν νὰ εἶναι ἔτσι, αὐτὸν ποὺ δὲν ἔχει αἰτία ὑπάρξεως; Οἱ δαίμονες ποὺ ἔχουν πρόσβαση στὶς ψυχές μας κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ὥρων ποὺ εἴμαστε ξύπνιοι ἔχουν ἐπίσης πρόσβαση σ' αὐτὲς κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου. Ἐπίσης κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου μᾶς πειράζουν στὸ νὰ ἀμαρτήσουμε μὲ τὸ νὰ ἀναμιγνύουν τὴ

δική τους φαντασία μὲ τὴ δική μας. Άκομη ὅταν δοῦν μέσα μας ἔνα ἐνδιαφέρον γιὰ ὄνειρα προσπαθοῦν νὰ αὐξήσουν τὸ ἐνδιαφέρον μας γιὰ τὰ ὄνειρά μας. Σιγὰ - σιγὰ μάλιστα μᾶς πείθουν νὰ τὰ ἐμπιστεύομαστε. Μία τέτοια ἐμπιστοσύνη συνοδεύεται πάντα ἀπὸ πλάνη καὶ ἡ πλάνη κάνει τὶς διανοητικές μας ἀπόψεις γιὰ τὸν ἔαυτό μας νὰ λανθάνονται, ὥποτε ὅλη μας ἡ ἐνεργητικότητα γίνεται σαθρή. Αὐτὸ ἀκριβῶς θέλουν καὶ οἱ δαίμονες.

Σ' αὐτοὺς ποὺ εἶναι προχωρημένοι σ' αὐτὴ τὴν ἐγωιστικὴ αὐτοθεώρηση οἱ δαίμονες ἀρχίζουν νὰ παρουσιάζονται σὰν ἄγγελοι φωτὸς στὴ μορφὴ μαρτύρων καὶ ἀγίων ἀκόμη καὶ αὐτῆς τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἕδιου τοῦ Χριστοῦ. Χαίρονται μὲ τὸν τρόπο ποὺ ζοῦν αὐτοὶ οἱ πλανεμένοι, τοὺς ὑπόσχονται οὐράνια στέμματα καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τοὺς ὁδηγοῦν σὲ μεγάλο ὕψος αὐτοεκτίμησεως καὶ ὑπερηφάνειας. Αὐτὸ τὸ ὕψος εἶναι ταυτόχρονα καὶ ἡ ἄβυσσος τοῦ ὀλέθρου τους.

Πρέπει νὰ ξέρουμε ὅτι ἀναμφίβολα στὴν παροῦσα μας κατάσταση, ποὺ ἀκόμη δὲν ἔχει ἀνανεωθεῖ μὲ τὴ χάρη, δὲν εἴμαστε ἔτοιμοι νὰ δοῦμε ἄλλα ὄνειρα ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ὑπουλα ἐτοιμάζουν γιὰ μᾶς οἱ δαίμονες. Ὄπως κατὰ τὴ διάρκεια ποὺ εἴμαστε ξύπνιοι ξεσηκώνονται μέσα ἀπὸ τὴν πεπτωκύα φύση μας ἡ προκαλοῦνται ἀπὸ δαίμονες σκέψεις καὶ ἐπιθυμίες — ἔτσι συμβαίνει καὶ ὅταν κοιμόμαστε. Ὄπως καὶ ὅταν εἴμαστε ξύπνιοι νοιώθουμε θεία παρηγοριὰ ποὺ πηγάζει ἀπὸ κατάνυξη (λόγω τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἀμαρτωλότητάς μας, τῆς μνήμης θανάτου καὶ τῆς Τελικῆς Κρίσεως). Μόνο αὐτὲς οἱ σκέψεις ἐμφανίζονται μέσα ἀπὸ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ ποὺ φυτεύτηκε μέσα μας μὲ τὸ ἄγιο βάπτισμα καὶ μᾶς μεταφέρονται μέσα μας σὲ ἀναλογία μὲ τὴ μετάνοιά μας. Ἔτσι μὲ παρόμοιο τρόπο πολὺ σπάνια καὶ σὲ ἔξαιρετικὴ ἀνάγκη οἱ Ἅγγελοι τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀπεικονίζουν ἡ μᾶς παρουσιάζουν τὸ τέλος μας ἡ τὰ βάσανα τῆς κολάσεως ἡ τὴν Τελικὴ Κρίση τοῦ Θεοῦ πέραν τοῦ Τάφου. Απὸ τέτοια ὄνειρα ἐρχόμαστε σὲ συναίσθηση καὶ φόβο Θεοῦ σὲ κατάνυξη, σὲ μετάνοια. Ἀλλὰ τέτοια ὄνειρα δίδονται πολὺ σπάνια σὲ ἔξαιρετικὴ ἀνάγκη σὲ ἀγιασμένες ψυχὲς ἀλλὰ καὶ σὲ πολὺ ἀμαρτωλὸν σύμφωνα μὲ τὴν ἀνεξιχνίαστη καὶ εἰδικὴ πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Δίδονται ἔξαιρετικὰ σπάνια ὅχι λόγω τῆς «τσιγγουνιᾶς» τῆς Θείας Χάρης — ὅχι! Ἀλλὰ διότι ὅτι γίνεται σὲ μᾶς ἔξω ἀπὸ τὴ ρουτίνα μᾶς ὁδηγεῖ σὲ ὑπερηφάνεια καὶ αὐτοεκτίμηση καὶ ὑποσκάπτει τὴν ταπείνωσή μας ποὺ εἶναι τόσο σημαντικὴ γιὰ τὴ σωτηρία μας.

Τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐκπλήρωση τοῦ ὁποίου ὁδηγεῖ στὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐκφρασθεῖ στὴν Ἅγια Γραφὴ τόσο καθαρά, τόσο δυναμικὰ καὶ μὲ τόση λεπτομέρεια οὕτως ὥστε εἶναι ἐντελῶς περιττὸ τὸ νὰ βοηθεῖται ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ νὰ διασπάται ἡ συνηθισμένη ὁδὸς τῶν πραγμάτων.

Σ' αὐτὸν ποὺ ζητοῦσε τὴν ἀνάσταση ἐνὸς νεκροῦ ἀνθρώπου ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἀποσταλεῖ καὶ νὰ προειδοποιήσει τοὺς ἀδελφούς του εἰπώθηκε: «ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν οὐχὶ πάτερ Αβραάμ, ἀλλ' ἐὰν τὶς

ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτοὺς μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐὰν τὶς ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται» (Λουκ. ιστ', 27-31).

Ἡ πείρα ἔχει δείξει ὅτι πολλοὶ ποὺ τοὺς παραχωρήθηκε νὰ δοῦν στὸν ὕπνο τους ὄράματα βασάνων — συγκλονίστηκαν ἀπὸ τὸ ὅραμα γιὰ λίγο καὶ μετὰ ὅμως ξεχάστηκαν καὶ μαζὶ ξέχασαν ὅτι εἶδαν καὶ ζοῦσαν μιὰ ἀπρόσεκτη πνευματικὰ ζωῆ.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη αὐτοὶ ποὺ δὲν εἶχαν ὁποιαδήποτε ὄράματα ἀλλὰ προσεκτικὰ μελετοῦσαν τὸ θεῖο Νόμο, σταδιακὰ ὀδηγήθηκαν στὸ φόβο Θεοῦ, ἀπέκτησαν πνευματικὴ δύναμη καὶ νίκη καὶ μὲ χαρὰ ποὺ γεννιέται ἀπὸ τὴν οἰκειοποίηση τῆς σωτηρίας πέρασαν ἀπὸ τὸ ἐπίγειο πέπλο τῶν θλίψεων στὴν εὐλογημένη αἰωνιότητα.

Ο ἄγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος συζητᾶ τὸ ρόλο ποὺ παίζεται ἀπὸ τοὺς δαίμονες στὰ ὄνειρα μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο: «... Ἀφοῦ ἐγκαταλείψουμε γιὰ τὸν Κύριον τὰ σπίτια μας καὶ τοὺς οἰκείους μας καὶ μὲ τὴν ξενιτεία γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πωλήσουμε τὸν ἐαυτό μας, τότε οἱ δαίμονες ἐπιχειροῦν νὰ μᾶς ταράζουν μὲ ὄνειρα. Παρουσιάζουν δὲ σ' αὐτὰ τοὺς ίδικούς μας ὅτι θρηνοῦν, πεθαίνουν, καταστενοχωροῦνται καὶ βασανίζονται ἐξ αἰτίας μας. Ἐκεῖνος, λοιπόν, ποὺ πιστεύει στὰ ὄνειρα ὅμοιάζει μ' αὐτὸν ποὺ κυνηγᾶ τὴ σκιὰ του καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν πιάσει» (Σοφ. Σειράχ λδ', 2).

Οι δαίμονες τῆς κενοδοξίας ἐμφανίζονται στὸν ὕπνο μας σὰν προφῆτες. Συμπεραίνουν, σὰν πανοῦργοι ποὺ εἴναι, μερικὰ ἀπὸ τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν καὶ νὰ μᾶς τὰ προαναγγέλουν. Καὶ ὅταν αὐτὰ πραγματοποιηθοῦν ἐμεῖς μένουμε ἔκθαμβοι καὶ ὑπερηφανεύεται ὁ λογισμός μας μὲ τὴν ἰδέα ὅτι πλησιάσαμε στὸ προορατικὸ χάρισμα». (Κεφ. Γ', 38 - 39).

Ο ἄγιος Καστιανὸς διηγεῖται γιὰ ἔνα μοναχὸ στὴ Μεσοποταμία ποὺ ζοῦσε μία πάρα πολὺ ἐρημικὴ καὶ ἀσκητικὴ ζωὴ ἀλλὰ ἀπώλεσε τὴν ψυχή του, διότι πλανήθηκε ἀπὸ διαβολικὰ ὄνειρα. Παρατήρησε ὅτι ὁ μοναχὸς δὲν πολυπρόσεχε τὴν πνευματική του πρόοδο ἀλλὰ ἐνδιαφερόταν μόνο γιὰ τοὺς σωματικοὺς κόπους γιὰ τοὺς ὄποιους καὶ αἰσθανόταν περήφανος. Ο διάβολος τότε, λοιπόν, ἄρχισε νὰ τοῦ παρουσιάζει ὄνειρα ποὺ μὲ τὴ διαβολικὴ πονηρία του ἄρχισαν νὰ ἐπαληθεύονται. Ὅταν ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ μοναχοῦ στὰ ὄνειρα καὶ στὸν ἐαυτὸ του ἐνισχύθηκε, ὁ διάβολος τοῦ παρουσίασε μπροστά του ἔνα θαυμάσιο ὄνειρο: Ἐβραίους νὰ ἀπολαμβάνουν τὶς ὅμορφιες τοῦ Παραδείσου — ἐνῶ οἱ Χριστιανοὶ νὰ τυραννιοῦνται μὲ τὰ βάσανα τῆς κολάσεως.

Τότε ὁ διάβολος (ντυμένος σὰν Ἀγγελος φωτὸς) συμβούλεψε τὸ μοναχὸ νὰ ἀποδεχθεῖ τὸν Ἰουδαϊσμὸ ἔτσι ὥστε νὰ εἴναι ίκανὸς νὰ ἔχει ἔνα μερίδιο ἀπὸ τὴν εύτυχία τῶν Ἰουδαίων. Αὐτὸ τὸ ἔκανε ὁ μοναχὸς χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

Συνεπῶς ἀρκετὰ ἔχουν εἰπωθεῖ, γιὰ νὰ ἐξηγήσουν στοὺς ἀγαπητούς μας ἀδελφοὺς Χριστιανούς, πόσο ἀνόητο εἶναι νὰ δίνουν σημασία στὰ ὄνειρα καὶ ἀκόμη περισσότερο νὰ τὰ πιστεύουν καὶ νὰ τὰ ἐμπιστεύονται. Ἀπὸ τὴν προσοχὴ στὰ ὄνειρα ὅπωσδήποτε θὰ μπεῖ μέσα στὴν ψυχή μας ἡ ἐμπιστοσύνη σ' αὐτά. Συνεπῶς ἀπαγορεύεται αὐστηρὰ ἀκόμη καὶ τὸ νὰ προσέχουμε στὰ ὄνειρα.

Ἡ ἀνθρώπινη φύση ἀνανεωμένη μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα κυβερνᾶται ἀπὸ ἐντελῶς διαφορετικοὺς ινόμους ἀπὸ τὴν πεπτωκυία φύση τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἐπιμένει στὴν ἀμαρτωλὴ κατάσταση.

Ο κυβερνήτης τοῦ ἀναγεννημένου ἀνθρώπου εἶναι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. «Ἡ χάρη τοῦ Θείου Πνεύματος τοὺς φωτίζει» λέει ὁ Μέγας Μακάριος, «καὶ κατακάθεται στὰ βάθη τοῦ νοῦ τους». Καὶ ἔτσι εἴτε ξύπνιοι εἶναι ἡ κοιμοῦνται ἡ ψυχὴ τους παραμένει μὲ τὸν Κύριο χωρὶς ἀμαρτία, χωρὶς γήινες ἡ σαρκικὲς ἀπολαύσεις καὶ φαντασίες. Οἱ σκέψεις καὶ οἱ φαντασίες ποὺ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου εἶναι ἐκτός τοῦ ἐλέγχου τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς καὶ θελήσεως, καὶ ποὺ ἐνεργοῦν ὑποσυνείδητα στὶς ἀπαιτήσεις τῆς φύσεως, δροῦν μέσα τους κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τοῦ Ἅγιου Πνεύματος καὶ τὰ ὄνειρα τέτοιων ἀνθρώπων ἔχουν πνευματικὴ σπουδαιότητα. Ἔτσι ὁ δίκαιος Ἰωσὴφ ἔμαθε ἀπὸ ἔνα ὄνειρο τὸ μυστήριο τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Θείου Λόγου. Μ' ἔνα ὄνειρο διατάχθηκε νὰ φύγει στὴν Αἴγυπτο καὶ σ' ἄλλο νὰ ἐπιστρέψει στὸ Ἰσραὴλ. Τὰ ὄνειρα ποὺ ἐστάλησαν ἀπὸ τὸ Θεὸν φέρνουν μαζί τους μιὰ ἀναμφισβήτητη πειθὼ ἡ βεβαιότητα. Αὕτη ἡ βεβαιότητα μπορεῖ νὰ κατανοηθεῖ ἀπὸ τοὺς ἀγίους του Θεοῦ ἀλλὰ ὅχι ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἀκόμη ἀγωνίζονται κατὰ τῶν παθῶν τους.

(Περιοδικό «Ὀρθόδοξη Μαρτυρία», τεῦχος 28. Μετάφραση: Πρεσβύτερος Άναστασιος Τελεβάντος)

(Πηγή ηλ. κειμένου: agiazoni.gr)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ:

[**Τα ὄνειρα \(+ Αρχιμανδρίτης Χαράλαμπος Δ. Βασιλόπουλος\)**](#)

[**Η σημασία των ονείρων στην ορθόδοξη Εκκλησία \(Παπαθεοχάρης Μιχαήλ, επί πτυχίω φοιτητής Θεολογίας\)**](#)

ΑΛΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ:

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

Η προσοχή στην προσευχή

Το ποτήρι των θλίψεων

Λόγος περί μετανοίας